

۳-۲- صید و پرورش آبزیان

افزایش جمعیت کشور و نیاز روز افزون به مواد غذایی، استفاده و بهره برداری از حداکثر امکانات بالقوه کشور را طلب می کند. استان بوشهر با دارای بودن شرایط اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و بستر مناسب طبیعی و اقلیمی به عنوان یکی از استانهایی است که از یک سو قدرت دستیابی و بهره برداری از آبهای ساحلی را دارد و از سوی دیگر زمینه های مناسب توسعه فعالیتهای آبی پروری را دارا می باشد. بنابراین با توجه به امکاناتی که دارد می تواند تأمین کننده بخش عمده ای از نیازهای غذایی و ارزی کشور باشد. وجود بنادر، صیدگاههای مختلف، تنوع آبزیان و اراضی مستعد پرورش میگو پارامترهایی است که نشان از اهمیت این بخش در توسعه استان میباشد. در حال حاضر فعالیتهای شیلاتی استان بر محور توسعه پرورش آبزیان، هدایت صید و حفاظت از ذخایر آبزیان، ایجاد اشتغال مولد، گسترش مشارکت بخش خصوصی، کمک به نوسازی ناوگان صیادی، عمران مناطق ساحلی و افزایش صادرات آبزیان متمرکز گردیده است.

۳-۲- صید و پرورش

الف - صید و صیادی

- بنادر صیادی و مراکز تخلیه صید

فعالیت صید و صیادی بدون وجود بنادر صیادی غیر قابل تصور است. در استان نزدیک به ۳۵ مرکز تخلیه وجود دارد. اولین بنادر صیادی در استان طی سالهای ۵۱ و ۵۲ احداث شدند و تا قبل از انقلاب تعداد آنها به ۴ بندر رسید. پس از انقلاب در مدت یک دهه ۸ بندر دیگر احداث شد و از حدود سالهای ۶۷ تا به حال ۱۸ بندر احداث و یا بهسازی شده بطوری که طی این مدت ظرفیت تخلیه صید از ۳۰ هزار تن به ۱۳۰ هزار تن افزایش یافته است. در حال حاضر ۱۶ موج شکن در سواحل استان وجود دارد که در ۹ موج شکن اسکله تخلیه و بارگیری وجود دارد همچنین ۱۲ مرکز تخلیه در خور واقع هستند که در ۵ مرکز آن اسکله احداث شده است. ۷ مرکز تخلیه نیز در کنار سواحل بدون امکانات ساحلی فعال هستند. از نظر تعداد بنادر استان از وضع مناسبی برخوردار است. زیرا بطور متوسط در هر ۲۰ کیلومتر یک مرکز تخلیه صید وجود دارد. در حالی که این رقم برای دیگر استانهای جنوبی ۴۰ الی ۵۵ کیلومتر می باشد. ظرفیت تخلیه بنادر استان در سال ۷۸ حدود ۵۰ هزار تن بوده که در پایان سال ۸۴ به ۱۶۸ هزار تن بالغ گردیده است با تکمیل و اتمام بنادر در دست بازسازی و توسعه طاهری، رستمی، محمدعامری، جلالی، لاورساحلی و ریگ این ظرفیت به ۱۸۰ هزار تن خواهد رسید.

جدول ۳-۱: وضعیت کنونی و مشخصات بنادر صیادی استان بوشهر

ردیف	نام بندر	مشخصات بندر			تأسیسات پشتیبانی		سایر امکانات بندر
		موج شکن (متر)	اسکله (متر)	محوطه سازی (متر مربع)	تأسیسات پشتیبانی (متر مربع)	سایر امکانات بندر	
۱	صلح آباد	-	۱۹۰	۴۵۰۰	۱۰۰۰ شامل	سایبان تخلیه وادرات ، دفتر مدیریت بندر روستایی	
۲	بوشهر	-	۳۱۰	۱۲۰۰۰	۴۲۰۰ شامل	سایبان تخلیه ، بازار حراج ، انبار نگهداری ادوات	ساختمان حفاظت منابع در محوطه بندر است
۳	جلالی	۱۶۰۰	۱۵۶	۷۰۰۰	۲۲۷۵ شامل	در حال احداث	تنها دفتر مدیریت بندر خارج از اسکله به صورت کانکس است
۴	بندر گاه	۱۲۰۰	۱۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰ شامل	سایبان تخلیه ، دفتر مدیریت بندر	دفتر تعاونی و یخ سازی خارج از محوطه بندر است
۵	جفره	۷۰۰	-	-	-	-	دفتر تعاونی و نمایندگی صید و یخ سازی خارج محوطه
۶	شیف	-	۲۰	-	-	-	
۷	خارگ	۳۲۰	۱۰۰	-	-	-	

ادامه جدول ۳-۱: وضعیت کنونی

ردیف	نام بندر	مشخصات بندر			تأسیسات پشتیبانی	
		موج شکن (متر)	اسکله (متر)	محوطه سازی (متر مربع)	تأسیسات پشتیبانی (متر مربع)	سایر امکانات بندر
۸	جبری	—	—	—	—	—
۹	دیلم	—	۵۰	۵۵۰۰	۶۰۰ شامل	دفتر مدیریت صید و یخ سازی
۱۰	امام حسن	۱۴۵۰				فعالاً امکانات در بندر وجود ندارد
۱۱	عامری	۱۳۱۰	۲۰۰	۴۰۰۰۰	۲۵۰۰ شامل	سایبان تخلیه و ادوات صید ، دفتر مدیریت بندر
۱۲	محمد عامری	۱۹۵۶		۱۵۰۰۰	۱۶۰۰ شامل	در حال احداث
۱۳	رستمی	۱۶۳۴	۱۵۶	۵۰۰۰	۱۶۵۰ شامل	مدیریت بندر تأسیسات در حال احداث است
۱۴	لاور	۱۵۵۰		—	—	—
۱۵	دیر	۹۶۰	۵۱۰	۴۰۰۰	۹۰۰۰ شامل	سایبان تخلیه و صید دفتر مدیریت بندر
۱۶	گناوه	—	۷۰	۵۰۰۰	۶۰۰ شامل	سایبان تخلیه و دفتر مدیریت بندر
۱۷	ریگ	۳۰۵۰		—	—	—

ادامه جدول ۳-۱: وضعیت کنونی

ردیف	نام بندر	مشخصات بندر			تأسیسات پشتیبانی		سایر امکانات بندر
		موج شکن (متر)	اسکله (متر)	محوطه سازی (متر مربع)	تأسیسات پشتیبانی (متر مربع)	سایبان تخلیه و ادوات ، دفتر مدیریت بندر و تعاونی	
۱۸	نخل تقی	۹۲۰	۱۸۰	۹۰۰۰	۸۰۰ شامل	سایبان تخلیه و ادوات ، دفتر مدیریت بندر و تعاونی	
۱۹	پرک	۷۵۰	—	—	—	—	
۲۰	کنگان	۱۱۸۰	۵۰	—	—	—	
۲۱	شیرینو	۶۴۰	—	—	—	—	
۲۲	عسلویه	۸۰۰	—	—	—	—	
۲۳	طاهری	۷۰۰	—	—	۱۵۰ شامل	سایبان تخلیه صید	

مأخذ: اداره کل شیلات استان بوشهر

بنادر صیادی استان همانند بنادر دیگر استانها بر اساس حجم عملیات تخلیه و بارگیری تعداد شناورها وضعیت زیر ساختها و امکانات در سطوح مختلف

رده بندی شده اند . سطح بندی پیشنهادی بنادر صیادی استان بوشهر به شرح زیر است :

بنادر سطح یک : صلح آباد ، اسکله بوشهر ، بندر عامری ، دیر ، نخل تقی

بنادر سطح دو : دیلم ، امام حسن ، گناوه ، جلالی ، بندر گاه ، رستمی ، کنگان ، پرک

بنادر سطح سه : ریگ ، هلیله ، شیف ، خارگ ، جزیره شمالی ، محمد عامری ، بردخون ، لاور ، طاهری ، عسلویه ، هاله و بساتین ، شیرینو

- صیدگاههای استان و گونه های صید

میزان فعلی صید در استان بوشهر حدود ۴۰۵۰۰ تن می باشد که از ۱۱ صید گاه استان بدست می آید. مساحت مجموع این صید گاهها حدود ۲۰ هزار کیلومتر مربع است. صید بدست آمده از صیدگاهها به حدود ۶۰ گونه بالغ می گردد. گونه های صید شده را می توان به ۶ دسته به شرح زیر دسته بندی نمود:

جدول ۳-۲: انواع آبزبان و میزان صید آنها

انواع گونه ها	میزان صید به تن	نوع آبزبان
حلو سفید ، شوریده ، راشگو و میگو	۱۸۹۰ (ممتاز) ۲۲۰۰ (میگو)	ممتاز و میگو
شیر ، قباد	۴۹۵۰	درجه ۱
هامور ، سنگسر ، شانک ، سرخو ، میش ماهی ، کفشک ، حلو سیاه ، زمین کن و سیبیتی	۵۴۵۰	درجه ۲
خارو ، سکن ، پیکو ، سارم ، جش ، چالاولی و گیش	۱۳۹۱۰	درجه ۳
هوور ، زرده ، بچه هوور و بچه زرده	۹۵۴۰	صنعتی
کوسه ماهی ، ماهی مرکب ، گربه ماهی ، مار ماهی و سفره ماهی	۲۵۶۰	غیر ماکول

مأخذ : اداره کل شیلات استان بوشهر

صیدگاههای در حوزه آبی خلیج فارس که مورد استفاده صیادان استان بوشهر قرار میگیرد که از غرب به شرق عبارتند از صیدگاههای خورموسی ، بحرگان ، امام حسن ، خارک ، بوشهر ، تنگستان ، مطاف ، دیر ، طاهری ، گاو بندی ، لاوان

- صیدگاه خورموسی

این صید گاه کاملاً در آبهای خوزستان است و صیادان دیلم و جفره از آن استفاده می کنند.

- صیدگاه بحرگان

این صیدگاه بین بندر دیلم در استان بوشهر و هندیجان در خوزستان قرار دارد . در این صیدگاه بیشتر از طریق گرگور گذاری ، تور گوشگیر کف و تور ترال به امر صید پرداخته می شود. عمدتاً ماهیهایی که صید می شود بیشتر از نوع شانک ، حلو سفید ، میش ماهی ، شوریده ، صبور ، سنگسر ، هامور و زمین کن می باشد. ضمناً در

این صید گاه میگو از نوع میگوی سفید وجود دارد. صیادان بنادر صیادی دیلم، جلالی و بندر گاه و صیادان شیخ بیشتر از بقیه صیادان از این صیدگاه استفاده می کنند.

- صیدگاه امام حسن

این صیدگاه در شهرستان گناوه قرار دارد و با استفاده از تور گوشگیر سطح و کف، تور ترال و رشته قلاب به صید انواع ماهی حلوا سفید، شوریده، قباد، شیر، راشگو، حلوا سیاه، سکن، خارو، زمین کن، شانک، سنگسر، هامور، کفشک، ماهی مرکب و کوسه ماهیان و صید میگو پرداخته می شود. عمده استفاده از این صیدگاه مربوط به صیادان بندر صیادی امام حسن می باشد.

- صیدگاه خارگ (نوروز)

این صیدگاه در اطراف خارگ و چاههای نوروز می باشد و صیادان بنادر صیادی جزیره شمالی، گناوه، جفره، عامری، رستمی، ریگ و خارگ از این صیدگاه استفاده می کنند.

- صیدگاه بوشهر

این صیدگاه در حد فاصل بین بندر بوشهر و خارگ قرار دارد. صیادان با استفاده از گرگور گذاری، تور گوشگیر سطح و کف، تور ترال و رشته قلاب به صید انواع ماهی حلوا سفید، شوریده، حلوا سیاه، شیر، قباد، راشگو، خارو، هامور، زمین کن، سنگسر، کفشک، سرخو، سکن، هوور، زرده و میگو می پردازند. صیادان بنادر جفره، بندر گاه، شیخ، شبیلات، رستمی، جلالی، صلح آباد، عامری، گناوه و خارگ از این صید گاه استفاده میکنند.

- صیدگاه تنگستان

این صیدگاه در حد فاصل بین شهرستانهای تنگستان و دشتی قرار دارد و روش صید بیشتر از طریق تورهای گوشگیر سطح و کف و تور ترال و استفاده از رشته قلاب می باشد. در این صید گاه بیشتر صید از نوع حلوا سفید، شوریده، راشگو، قباد، شیر، زرده، هوور، سنگسر، سرخو، هامور، کفشک، حلوا سیاه، سکن، خارو، شانک و میگو می باشد. مهمترین بندر نزدیک این صیدگاه بندر رستمی و بندر عامری می باشد.

- صیدگاه مطاف

این صیدگاه در فاصله شهرستانهای دشتی و دیر قرار دارد و صید انواع ماهی حلوا سفید، شوریده، سنگسر، سرخو، شانک، میش ماهی، هامور، هوور، زرده، شیر، قباد، زمین کن، گیش، خارو، حلوا سیاه و

میگو در این صیدگاه انجام می گیرد. ابزار صید بیشتر از نوع تور ترال، تورهای گوشگیر کف و سطح و رشته قلاب می باشد. بیشترین صید صورت گرفته در این صیدگاه توسط صیادان بندر دیر می باشد.

- صیدگاه دیر

این صیدگاه در شهرستان دیر قرار دارد و تنوع صید بیشتر از نوع ماهی قباد، شیر، راشگو، هوور، زرده، شوریده، شانک، هامور، میگو و انواع کوسه ماهیان می باشد. ابزار صید بیشتر از نوع تورهای گوشگیر سطح و کف، تور ترال و رشته قلاب می باشد.

- صیدگاه طاهری

این صیدگاه در شهرستان کنگان قرار دارد. صید انواع ماهی قباد، شیر، سنگسر، سرخو، هوور، زرده، ساردین، میگو و کوسه ماهی توسط تورهای گوشگیر سطح و کف، تور ترال و رشته قلاب صورت می گیرد. صیادان بنادر طاهری، کنگان، نخل تقی، و پرک از این صیدگاه استفاده می کنند.

- صیدگاه گاوبندی

در حد فاصل بین شهرستان کنگان از استان بوشهر و قسمتی از استان هرمزگان (در حوالی گاو بندی) قرار دارد. صید انواع ماهی زرده، سرخو، هوور، گیش ماهی، شیر، ساردین، متو (حشینه)، میگو و کوسه ماهیان با روشهای تور گوشگیر سطح و کف، ترال کف (صید و اتر ترال) و رشته قلاب انجام می گیرد. عمده صید صورت گرفته در این صیدگاه توسط صیادان بنادر کنگان، طاهری، پرک و نخل تقی می باشد.

- صیدگاه لاوان

این صیدگاه در محدوده استان هرمزگان می باشد و عمدتاً صیادان نخل تقی از این صیدگاه استفاده می کنند.

- تحولات میزان صید، تعداد شناور و صیاد در استان و کشور

میزان صید در استان طی سالهای ۱۳۷۹ لغایت ۱۳۸۴ بر اساس اطلاعات ارائه شده توسط شیلات استان کاهش یافته است. البته تغییر شیوه برآورد میزان صید در این تغییرات طی سالهای اخیر خیلی مؤثر بوده است. این امر باعث شده تا سهم استان از میزان صید در کل کشور نیز کاهش یافته و از ۱۶ درصد در سال ۱۳۷۹ به

حدود ۱۱ درصد در سال ۱۳۸۴ برسد. سهم بالاتر تعداد شناورهای صیادی و صیاد استان در مقایسه با سهم صید استان از کشور نشان دهنده بهره وری فیزیکی پایین تر سرمایه و نیروی انسانی در استان میباشد.

جدول ۳-۳: تحولات میزان صید، تعداد شناور و صیاد در استان و کشور طی سالهای ۸۴-۱۳۷۹

متوسط تغییرات سالیانه	۱۳۸۴	۱۳۸۳	۱۳۸۲	۱۳۸۱	۱۳۸۰	۱۳۷۹	شاخص	
-۶	۴۲۰۰۰	۴۰۵۰۰	۴۰۱۹۴	۴۱۷۳۰	۴۲۸۰۰	۵۷۳۰۰	میزان صید	استان
۳/۳	۴۶	۴۵	۴۳	۳۸	۳۸	۳۹	کشتی	
۰/۸	۷۱۴	۷۲۴	۷۲۲	۷۲۶	۷۰۵	۶۸۴	لنج	
-۲	۱۷۳۲	۱۷۲۵	۱۷۳۸	۱۷۳۳	۱۸۵۳	۱۹۲۶	قایق	
-۰/۴	-	۴۳۷۰۵	۴۵۲۷۵	۴۵۰۴۷	۴۴۱۵۸	۴۴۴۳۸	تعداد صیاد	
۱/۶	۳۸۸۳۷۹	۳۴۹۹۴۰	۳۳۱۶۶۱	۳۱۱۸۴۳	۳۲۵۳۵۵	۳۵۸۵۰۰	میزان صید	کشور
۱	۷۸	۷۷	۷۶	۷۵	۷۳	۷۴	کشتی	
۲/۴	۳۳۹۵	۳۳۶۲	۳۲۳۲	۳۱۴۳	۳۱۴۸	۳۰۰۸	لنج	
۱/۲	۸۲۷۶	۸۰۷۸	۸۱۹۹	۷۹۵۰	۷۶۹۶	۷۷۷۳	قایق	
۴/۳	-	-	۲۸۱۶۳۲	۲۵۴۱۸۵	۲۵۳۶۳۱	۲۴۸۱۵۷	تعداد صیاد	
-	۱۰/۸	۱۱/۶	۱۲/۱	۱۳/۴	۱۳/۲	۱۶	میزان صید	سهم استان
-	۵۹	۵۸/۴	۵۶/۶	۵۰/۷	۵۲/۱	۵۲/۷	کشتی	
-	۲۱	۲۱/۵	۲۲/۳	۲۳/۱	۲۲/۴	۲۲/۷	لنج	
-	۲۰/۹	۲۱/۴	۲۱/۲	۲۱/۸	۲۴/۱	۲۴/۸	قایق	
-	-	-	۱۶/۱	۱۷/۷	۱۷/۴	۱۷/۹	تعداد صیاد	

- آبی پروی

با توجه به افزایش جمعیت کشور بخصوص در ربع قرن اخیر، پرورش آبزیان از اولویت مهمی در سیاست گذاریهای دولت میتواند برخوردار شود. استان بوشهر با توجه به مزیت‌های موجود از قطب‌های مهم

آبزی پروری در کشور میباشد. برای نخستین بار مطالعه تکثیر و پرورش میگو در مرکز تحقیقات استان بوشهر انجام گردید و سپس در سال ۶۳ بر روی پرورش میگوی ببری سبز مطالعه صورت گرفت اما مطالعه اولیه طرحهای پرورش میگو در سال ۶۶ در کشور آغاز شد. تخم کشی از میگوی ببری سبز در سال ۶۸ با موفقیت صورت پذیرفت و به دنبال آن در سال ۶۹ اولین مرکز تکثیر میگو در بندر بوشهر (منطقه بندرگاه) راه اندازی گردید که موفق شد نیم میلیون قطعه لارو میگو تولید نماید. اما اولین پرورش آزمایشی پرورش میگو در بخش کلاهی استان هرمزگان انجام شد. واگذاری زمین های پرورش میگو از سال ۷۲ در استان بوشهر آغاز شد و در سال ۷۳ شش استخر نیم هکتاری به زیر کشت رفته که حدود ۲ تن میگو تولید گردید. در همین سال حدود ۱۷ مزرعه پرورش میگو در منطقه حله واگذار شد و در سالهای ۷۲ و ۷۳ تولید میگو به صورت آزمایشی و محدود انجام شد اما از سال ۷۴ تعدادی مزرعه با هدف تولید انبوه آغاز به فعالیت کردند که تولیدی حدود ۶۳ تن داشتند. این میزان تولید پس از یک دهه به ۵۶۰۰ تن در سال ۱۳۸۳ بالغ گردید. تا پایان سال ۱۳۸۵ تعداد ۹ سایت پرورش میگو در استان به بهره برداری رسیده است. مساحت زمین های به بهره برداری رسیده ۳۷۳۰ هکتار میباشد و تعداد مزارع احداث شده ۲۷۵ مورد بوده است. لازم به ذکر است در سال ۱۳۸۵ به دلیل بروز بیماری لکه سفید تنها تعداد ۶ سایت با ۳۷ مزرعه و مساحت ۵۶۷ هکتار فعال بوده اند. متأسفانه در سال ۱۳۸۴ به علت بروز بیماری لکه سفید در مزارع پرورش میگوی استان میزان تولید به کمتر از ۵۰۰ تن کاهش پیدا نمود که ضربه سختی بر این صنعت نوپا در استان وارد نمود. اما خوشبختانه با جدیت و پیگیری صورت گرفته در استان، گونه جدید با نام وانامی که مقاوم در برابر بیماری میباشد در سال ۱۳۸۵ در استان در مقیاس نسبتاً خوب در مزارع مورد استفاده قرار گرفت که با عملکرد مناسب در پایان دوره پرورش (۱۶۲۳ تن)، امید توسعه و پیشرفت رادر این صنعت مجدداً زنده نموده است.

تعداد مراکز تکثیر به بهره برداری رسیده تا سال ۱۳۸۵ در استان بوشهر ۱۵ مورد با ظرفیت اسمی ۹۳۰ میلیون قطعه در سال میباشد. عمده مراکز تکثیر استان (۱۰ مرکز با ظرفیت اسمی ۶۱۰ میلیون قطعه) در شهرستان تنگستان مستقر هستند. سه مرکز تکثیر با ظرفیت ۲۰۰ میلیون قطعه در شهرستان گناوه و دو مرکز تکثیر با ظرفیت ۱۲۰ میلیون قطعه در شهرستان کنگان میباشد. در سال ۱۳۸۴ تعداد ۱۱ مرکز تکثیر در استان فعال بوده اند که ۳۷۱ میلیون قطعه لارو تولید نموده اند. تعداد مراکز تکثیر فعال در سال ۱۳۸۵ به ۵ مورد و میزان تولید نیز با ۶۰ درصد کاهش به ۱۴۸ میلیون قطعه رسیده است. گونه *p.indicus* تا سال ۱۳۸۴ در استان کشت گردیده است که بدلیل شیوع بیماری لکه سفید در این گونه، در سال ۱۳۸۵ گونه وانامی (*p.vanamie*) نیز با واردات مولد از خارج کشور در سه مرکز تکثیر تولید شده است.

جدول ۳-۴: وضعیت سایتهای پرورش میگوی استان بوشهر در سال ۱۳۸۵

شهرستان	نام سایت	وضعیت سایت				مساحت سایت			تعداد مزارع			مزارع فعال	
		بهره برداری	احداث و تکمیل	مطالعه یادر حال مطالعه	شناسائی بدون مطالعه	کل	مفید	بهره برداری شده	پیش بینی شده	احداث شده	تعداد	مساحت	تولید
دیلم	بویرات	*	*			۱۱۰۰	۷۷۰	۶۰۶	۴۷	۴۵	*	*	*
	امام زاده شاه عبدالله				*	۱۰۰۰	۷۵۰	*	۵۰	*	*	*	*
	لیتین				*	۲۰۰۰	۱۵۰۰	*	۱۰۰	*	*	*	*
گناوه	بندر ریگ	*	*			۷۰۰	۵۲۵	۲۸۸	۲۹	۲۲	۵	۸۳	۲۳۷
	بندر ریگ ۲				*	۱۵۷۰	۱۱۵۰	*	۷۱	*	*	*	*
	رود شور شمالی			*		۴۰۰۰	۳۰۰۰	*	۲۰۰	*	*	*	*
	رود شور جنوبی	*	*			۵۵۰	۴۱۲	۱۶۰	۵	۴	۴	۱۰۰	۲۷۰
	رود حله					۱۱۰۰	۸۲۵	۸۰۴	۵۵	۵۴	۱۲	۱۶۸	۵۵۵
	توسعه حله			*		۶۰۰	۴۵۰	*	۳۰	*	*	*	*
	مزیم			*		۵۰۰	۳۷۵	*	۳	*	*	*	*
	گشویی			*		۵۰۰	۳۷۵	*	۲۵	*	*	*	*
	کوهک			*		۵۰۰	۳۷۵	*	۲۵	*	*	*	*
	شیف	*	*			۴۰۰۰	۳۰۰۰	۴۰۰	۱۴۰	۷۰	۲	۳۱	۵۵
تنگستان	دلوار ۱	*	*			۴۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۲۰	۲۰	۷	۷۸	۱۹۰
	دلوار ۲		*			۲۵۰	۲۶۳	۲۶۳	۱۶	۱۶	*	*	*
	دلوار ۳			*		۶۰۰	۴۵۰	*	۳۰	*	*	*	*

ادامه جدول ۳-۴: وضعیت سایتهای پرورش میگوی.....

شهرستان	نام سایت	وضعیت سایت			مساحت سایت			تعداد مزارع					
		بهره برداری	احداث و تکمیل	مطالعه یاد ر حال مطالعه	شناسایی بدون مطالعه	کل	مفید	بهره برداری شده	پیش بینی شده	احداث شده	تعداد	مساحت	تولید
دشتی	مند جنوبی	*	*			۹۰۰	۶۷۵	۶۴۰	۳۷	۳۶	۷	۱۰۷	۳۱۷
	مند غربی	*	*			۵۵۰	۴۱۲	۲۷۰	۲	۲	۰	۰	۰
دیر	بنک و بردستان		*			۲۲۰	۱۶۵	۰	۱۱	۶	۰	۰	۰
	غرب بردستان			*		۱۲۰	۹۰	۰	۱۰	۰	۰	۰	۰
	بطانه			*		۶۰۰	۴۵۰	۰	۳۰	۰	۰	۰	۰
	دمیگز			*		۵۰۰	۳۷۵	۰	۲۵	۰	۰	۰	۰
استان	جمع				۲۲۳۶۰	۱۶۶۸۷	۳۷۳۱	۹۶۱	۲۷۵	۳۷	۵۶۷	۱۶۲۳	

مأخذ: اداره کل شیلات استان بوشهر

جدول ۳-۵: وضعیت مراکز تکثیر لارو آبزیان در استان بوشهر در سال ۱۳۸۵

گونه میگوی تولیدی		میزان تولید (میلیون قطعه)		ظرفیت اسمی تولید (میلیون قطعه)	وضعیت مرکز			شهرستان	نام مرکز
					دارای مجوز تأسیس	در حال احداث	بهره برداری شده		
۱۳۸۵	۱۳۸۴	۱۳۸۵	۱۳۸۴						
P.Vanamine	P.Indicus	۳۰	۴۵/۳	۶۰			*	تنگستان	میگوی ارغوانی
P.Vanamine	P.Indicus	۵۷	۴۶/۹۷	۷۰			*	تنگستان	زادآوری مندمیگو
P.Indicus	P.Indicus	۲۰	۲۶/۸	۷۰			*	تنگستان	آبزیان پرور بوشهر
P.Indicus	P.Indicus	۲۵	۹۸/۵	۶۰			*	تنگستان	رنگین کمان آبزیان
P.Vanamine	P.Indicus	۰	۱۳/۲	۶۰			*	تنگستان	لارو پروران جنوب
	P.Indicus	۱۶	۱۹/۳	۵۰			*	تنگستان	فریدیس جنوب
	P.Indicus	۰	۳/۳۶	۵۰			*	تنگستان	پارس آبزیستان
	P.Indicus	۰	۴/۴	۱۰۰			*	تنگستان	نوید شیل
	P.Indicus	۰	۲۸/۳	۱۰۰			*	تنگستان	طلا میگوی کنگان
	P.Indicus	۰	۷۱/۴	۱۰۰			*	تنگستان	مروارید لارو بوشهر
	P.Indicus	۰	۰	۲۰			*	گناوه	آستان قدس رضوی
	P.Indicus	۰	۱۳/۲	۵۰			*	کنگان	لارو پروران سیراف
	P.Indicus	۰	۰	۴۰			*	کنگان	کنگان میگو

ادامه جدول ۳-۵: وضعیت مراکز تکثیر لارو آبزیان

گونه میگوی تولیدی		میزان تولید (میلیون قطعه)		ظرفیت اسمی تولید (میلیون قطعه)	وضعیت مرکز			شهرستان	نام مرکز
					دارای مجوز تأسیس	درحال احداث	بهره برداری شده		
۱۳۸۵	۱۳۸۴	۱۳۸۵	۱۳۸۴	۵۰			*	گناوه	آبزی بین
	P.Indicus	*	*	۵۰			*	گناوه	میگو گستر دشتی
		*	*		*			گناوه	هشتم شهر یور رودحله
		*	*	۲۰	*			تنگستان	میگو گستر کری
—	—	۱۴۸	۳۷۰	۹۵۰	—			استان	جمع

ج - عمل آوری و فراوری محصول

تعداد واحدهای عمل آوری و فراوری محصولات دریایی در استان بوشهر در سال ۱۳۸۵ برابر ۲۵ واحد با ظرفیت انجماد پلیت فریزر ۱۴۷/۵ تن در روز و تونل انجماد ۳۰۰ تن در روز بوده است. تعداد ۱۵ واحد در سال مذکور فعال بوده اند که ۱۲۵۲۸ تن از محصولات دریایی را فراوری و ۳۸۴۴ تن را صادر نموده اند. عمده واحدهای عمل آوری و فراوری محصول (۱۶ واحد) در شهرستان بوشهر مستقر بوده اند. شهرستان دیر با ۵ واحد، تنگستان با ۳ واحد و گناوه با یک واحد در مراتب بعدی قرار داشته اند.

جدول ۳-۶: واحدهای عمل آوری محصولات دریایی در استان بوشهر در سال ۱۳۸۵

ردیف	نام واحد	شهرستان	ظرفیت اسمی (تن در روز)		میزان صادرات در سال ۱۳۸۵ (تن)	میزان فراوری در سال ۸۵ (تن)
			پلیت فریزر	تونل		
۱	آبزیان مهتاب	بوشهر	۶	۶	—	—
۲	چهار هزار تنی	بوشهر	۶	۲۰	۶۳۹/۷۹۷	۸۸۱۳۶۵/۵
۳	شالو	بوشهر	۳	۶	—	—
۴	جوان	بوشهر	۸	۱۲	۶۴۷/۱۲۸	۱۳۰۰/۳۸۵
۵	آبزی فرآیند	بوشهر	۶	۱۲	۱۸۳/۱۰۷	۱۱۹۴/۱۴۶
۶	مه پروتیین	بوشهر	۶	۱۵	۴۵۱/۹۲	۲۰۴۹/۷۴۲
۷	آفرید	بوشهر	۳	۱۵	—	۲
۸	آرش بوشهر	بوشهر	۳	۱۵	۱۱۵/۸۷۴	۶۳۱/۵۸۴
۹	احرار	بوشهر	۳۰	۰	۲۱۵/۵۶۵	۸۶۵/۴۴۹
۱۰	لیان موج	بوشهر	۹	۲۰	۱۷۴/۱۰۴	۳۷۱/۲۰۴
۱۱	میلاتون جنوب	بوشهر	۳	۲۰	۵۹/۸۷۶	۱۷۶۶/۵۴۸

ادامه جدول ۳-۶: واحدهای عمل آوری محصولات.....

ردیف	نام واحد	شهرستان	ظرفیت اسمی (تن در روز)		میزان صادرات در سال ۱۳۸۵ (تن)	میزان فرآوری در سال ۸۵ (تن)
			پلیت فریزر	تونل		
۱۲	بهرمان	بوشهر	۱/۵	۳	—	۱۳۰/۸
۱۳	ماهیران	بوشهر	۳	۱۲	—	—
۱۴	شاهین دریا	بوشهر	۰	۸	۱/۶۱۱	۳۸/۶۱۱
۱۵	دلوار صدف	بوشهر	۹	۶	۱۲۵/۴۸	۴۶۴/۱۶۰
۱۶	میگو طلایی	بوشهر	۸	۲۰	—	—
۱۷	مروارید صید	دیر	۹	۱۰	۳۵۰/۷۱۶	۵۳۱/۵۱۶
۱۸	لازک دیر	دیر	۱۰	۱۵	۴۸۰/۹۴۸	۵۳۴/۳۶۸
۱۹	شیلکای بوشهر	دیر	۰	۱۸	—	—
۲۰	دویست تنی	دیر	۶	۱۰	۱۱۰	۴۰۶
۲۱	بهار گستر دیر	دیر	۰	۱۱	۰	۶۵/۶
۲۲	شیل گستر	تنگستان	۹	۱۶	۲۸۷/۸۸۴	۷۸۴/۹۵۴
۲۳	پاوره	تنگستان	۱/۵	۳	—	۲۶
۲۴	مروارید آبزیان	تنگستان	۳	۲۰	—	—
۲۵	کشت و صنعت	گناوه	۴/۵	۷	—	—
	جمع		۱۴۷/۵	۳۰۰	۳۸۴۴/۰۱	۱۲۵۲۷/۵۶۶

د - تحولات صید و پرورش آبزیان در ایران و جهان

میزان صید انواع آبزیان در جهان بر اساس گزارش فائو طی سالهای ۲۰۰۰ لغایت ۲۰۰۵ به طور مرتب کاهش یافته است ، البته این کاهش متأثر از کاهش صید در دریاها بوده و میزان صید در آبهای داخلی (رودخانه و دریاچه) افزایش یافته است . علی رغم دسترسی نسبتاً مناسب کشور به دریاها و آبهای آزاد در شمال و جنوب کشور ، سهم کشور از صید آبزیان (۰/۴ درصد در سال ۲۰۰۵) متناسب با سهم جمعیتی کشور (۱/۰۵ درصد از جمعیت جهان در سال ۲۰۰۵) و سهم از نوار ساحلی (۰/۷ درصد از نوار ساحلی جهان البته بدون جزایر) نیست . البته علی رغم کاهش صید آبزیان در جهان ، میزان صید در کشور افزایشی بوده است . لازم به ذکر است که میزان صید در استان بوشهر تا سال ۲۰۰۲ روند کاهشی داشته و پس از آن تا حدودی افزایش یافته است با این وجود سهم استان از صید آبزیان در کشور به طور مرتب کاهش یافته و از ۱۶ درصد به حدود ۱۱ درصد در سال ۲۰۰۵ رسیده است . رشد آبی پروری در کشور طی دوره مورد بررسی در مقایسه با جهان خیلی بیشتر بوده است ، ولی با توجه به سهم بسیار پایین کشور در آبی پروری جهان به نظر میرسد تحولات آبی پروری در کشور از رشد خوبی متناسب با ظرفیتهای کشور برخوردار نباشد . سهم کشور از آبی پروری جهان از ۰/۲ درصد به ۰/۲۸ درصد در سال ۲۰۰۵ رسیده است . آبی پروری در استان بوشهر نیز علی رغم رشد نسبی تا سال ۲۰۰۴ ، بدلیل بروز بیماری در سال ۲۰۰۵ با کاهش شدید مواجه شده است و سهم استان را از آبی پروری کشور شدیداً تنزل داده است .

میزان تولید میگوی پرورشی در دنیا از حدود ۱/۵ میلیون تن در سال ۲۰۰۲ با رشد سالیانه ۲۸/۸ درصدی به ۲.۴۷ میلیون تن در سال ۲۰۰۴ رسیده است که نشان دهنده رشد فزاینده پرورش میگو در جهان میباشد . کشور با ۵۹۹۰ تن پرورش میگو در سال ۲۰۰۲ (۱۳۸۱) سهم ۰/۴ درصدی و با ۸۹۳۰ تن در سال ۲۰۰۴ (۱۳۸۳) سهم ۰/۳۶ درصدی از پرورش میگو در دنیا داشته است . استان بوشهر با ۳۷۸۸ تن در سال ۲۰۰۲ و ۵۶۰۰ تن در سال ۲۰۰۴ به ترتیب ۶۳ درصد و ۶۲/۷ درصد از میزان پرورش میگو در کشور را داشته است .

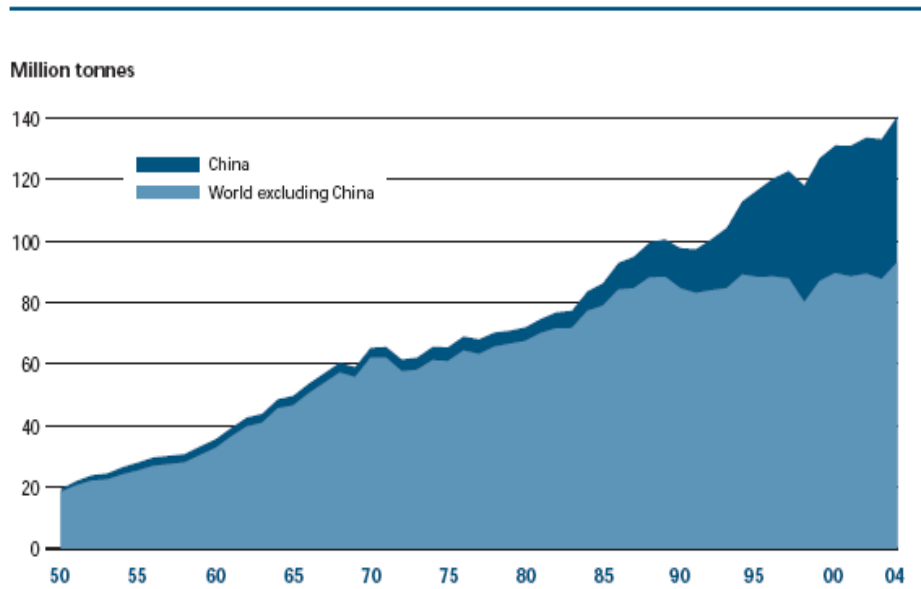
سرانه عرضه محصولات دریائی در دنیا در سال ۲۰۰۰ برابر ۱۶ کیلوگرم به ازاء هرنفر بوده است که در سال ۲۰۰۵ به ۱۶/۶ کیلوگرم افزایش یافته است . سرانه عرضه محصولات دریائی در کشور و استان در سال ۲۰۰۰ به ترتیب برابر ۶/۶ کیلوگرم و ۷۴/۷ کیلوگرم بوده است که در سال ۲۰۰۵ به ترتیب به ۷/۶ کیلوگرم و ۴۸/۹ کیلوگرم رسیده است .

میزان صادرات محصولات دریائی در جهان در سال ۲۰۰۴ به ۵۳ میلیون تن رسیده است که از نظر ارزش ۰/۸ درصد از ارزش صادرات کالائی و ۸/۴ درصد از ارزش صادرات محصولات کشاورزی در جهان در سال ۲۰۰۴ بوده است . در سال مذکور حدود ۳۸ درصد تولید آبزیان در دنیا در تجارت خارجی وارد شده است . میگو

با ارزشمندترین گونه در تجارت خارجی محصولات دریائی میباشد بطوریکه ۱۶/۵ درصد از ارزش تجارت خارجی محصولات دریائی را در سال ۲۰۰۴ به خود اختصاص داده است . البته این سهم در سال ۱۹۹۴ برابر ۲۱ درصد بوده است که بدلیل رشد بالای پرورش میگو در جهان (۱۵ درصد سالیانه طی دوره ۲۰۰۴-۱۹۹۷) و کاهش قیمت میگو از ۶/۹ دلار در سال ۱۹۹۵ به ۴/۱ دلار در کیلوگرم در سال ۲۰۰۴ ، این سهم کاهش یافته است .

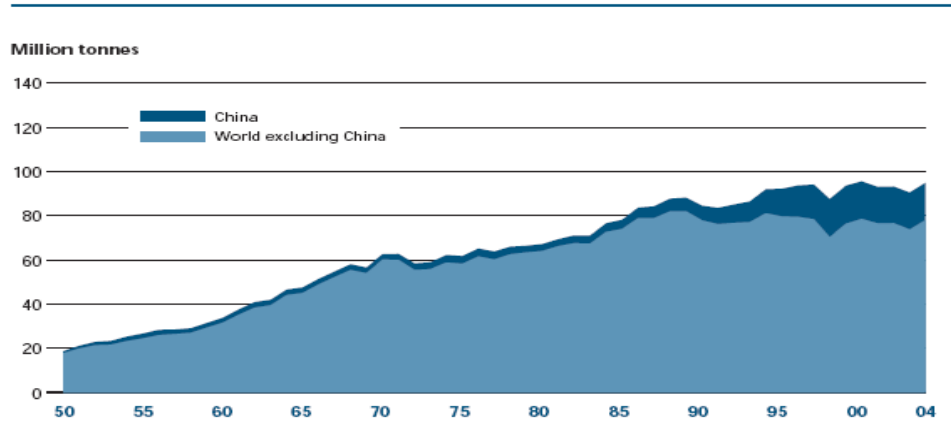
نمودار ۳-۱: مقایسه میزان تولید محصولات دریایی و آبی پروری جهان و کشور چین

World capture and aquaculture production

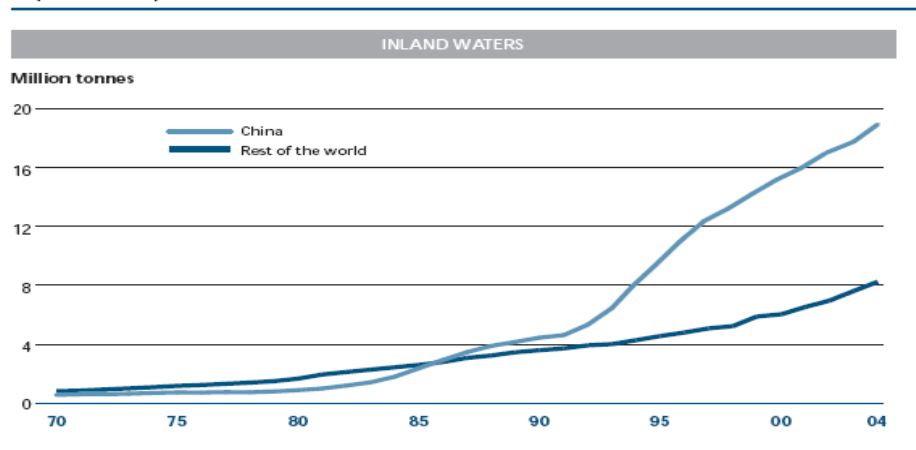

نمودار ۳-۲: مقایسه میزان تولید ماهی های دریایی جهان و کشور چین

World capture fisheries production

نمودار ۳-۳: مقایسه میزان محصولات آبی پروری کشور چین در آبهای داخلی و آزاد
Aquaculture production in inland and marine waters

جدول ۳-۷: تحولات میزان صید و پرورش آبزیان در ایران و جهان

متوسط تغییرات سالانه	۲۰۰۵	۲۰۰۴	۲۰۰۳	۲۰۰۲	۲۰۰۱	۲۰۰۰	شاخص		
							کل	صید	پرورش
-۰/۴	۹۳/۸	۹۵	۹۰/۵	۹۳/۳	۹۳/۱	۹۵/۶	کل	جهان (میلیون تن)	
-۰/۶	۸۴/۲	۸۵/۸	۸۱/۵	۸۴/۵	۸۴/۲	۸۶/۷	دریا		
۱/۷	۹/۶	۹/۲	۹	۸/۸	۸/۹	۸/۸	آبهای داخلی		
۶/۱	۴۷/۸	۴۵/۵	۴۲/۷	۴۰/۴	۳۷/۹	۳۵/۵	کل		
۵/۷	۱۸/۹	۱۸/۳	۱۷/۳	۱۶/۵	۱۵/۴	۱۴/۳	دریا		
۶/۴	۲۸/۸	۲۷/۲	۲۵/۴	۲۳/۹	۲۲/۵	۲۱/۲	آبهای داخلی		

ادامه جدول ۳-۷: تحولات میزان صید و پرورش آبزیان.....

متوسط تغییرات سالیانه	۲۰۰۵	۲۰۰۴	۲۰۰۳	۲۰۰۲	۲۰۰۱	۲۰۰۰	شاخص		
							مقدار	صید	پرورش
۱/۵	۳۸۸/۴	۳۴۹/۹	۳۳۱/۷	۳۱۱/۸	۳۲۵/۳	۳۵۸/۵	صید	ایران (هزار تن)	
-	۰/۴	۰/۲۷	۰/۳۶	۰/۳۳	۰/۳۵	۰/۳۷			سهم از جهان
۱۵/۲	۱۳۴/۲	۱۲۴/۵	۱۱۰/۲	۸۹/۸	۷۶/۶	۶۶	پرورش		
-	۰/۲۸	۰/۲۷	۰/۲۵	۰/۲۲	۰/۲	۰/۲			سهم از جهان
-۶	۴۲	۴۰/۵	۴۰/۲	۴۱/۷	۴۲/۸	۵۷/۳	صید	بوشهر (هزار تن)	
-	۱۰/۸	۱۱/۶	۱۲/۱	۱۳/۴	۱۳/۲	۱۶			سهم از کشور
-۲۳/۶	۰/۵	۵/۶	۳/۶	۳/۸	۳/۳	۱/۹	پرورش		
-	۰/۳	۴/۵	۳/۳	۴/۲	۴/۵	۲/۹			سهم از کشور

ماخذ: - ۲۰۰۶ - FAO - The state of world fisheries and aquaculture

جدول ۳-۸: تولید کننده گان ، صادر کنندگان و وارد کنندگان عمده محصولات دریائی در دنیا در سال ۲۰۰۴

ردیف	صید آبی (میلیون تن)		پرورش آبی (میلیون تن)		ارزش صادرات (میلیارد دلار)		ارزش واردات (میلیارد دلار)	
	کشور	مقدار	کشور	مقدار	کشور	مقدار	کشور	مقدار
۱	چین	۱۶/۹	چین	۳۰/۶	چین	۶/۶	ژاپن	۱۴/۵
۲	پرو	۹/۶	هند	۲/۴۷	نروژ	۴/۱	امریکا	۱۱/۹
۳	امریکا	۵	ویتنام	۱/۱۹	تایلند	۴	اسپانیا	۵/۲
۴	شیلی	۴/۹	تایلند	۱/۱۷	امریکا	۳/۸	فرانسه	۴/۲
۵	اندونزی	۴/۹	اندونزی	۱/۰۴	دانمارک	۳/۵	ایتالیا	۳/۹
۶	ژاپن	۴/۴	بنگلادش	۰/۹	کانادا	۳/۵	چین	۳/۱
۷	هند	۳/۶	ژاپن	۰/۷۷	اسپانیا	۲/۵	انگلستان	۲/۸
۸	روسیه	۲/۹	شیلی	۰/۶۷	شیلی	۲/۵	المان	۲/۸
۹	تایلند	۲/۹	نروژ	۰/۶۳	هلند	۲/۴	دانمارک	۲/۳
۱۰	نروژ	۲/۵	امریکا	۰/۶	ویتنام	۲/۴	کره جنوبی	۲/۲
جمع	-	۵۷/۶	-	۴۰/۰۴	-	۳۵/۳	-	۵۲/۹

نمودار ۳-۴: مقایسه میزان ماهی های پرورشی مرزهای خشکی و آبی درده کشور تولید کننده برتر در سال ۲۰۰۴ در زمینه صید آبیان
Marine and inland capture fisheries: top ten producer countries in 2004

